

גיטין כג

הכל כשרין לכתוב את הגט, חרץ מחרש, שוטה, וקטן, וסומא, ועובד כוכבים.	הכל כשרין לכתוב את הגט, אפי' חרש, שוטה וקטן
---	--

קושי: והא לאו בני דיעה נינהו!

תירוץ 1: אמר רב הונא: הוא שהיה גדול עומד על גביו.

קושי: אייל רב נחמן: אלא מעתה, עובד כוכבים וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר! וכי

תימא הי"נ, והתניא: **עובד כוכבים - פסול!**

תירוץ: עובד כוכבים לדעתיה דנפשיה עבד.

רב נחמן חוזר בו ממה שאמר קודם: הדר אמר רב נחמן: לאו מילתא היא דאמרי, דמדקא פסיל ליה לעובד כוכבים לענין הבאה, מכלל דלענין כתיבה כשר.

קושי: והתניא: **עובד כוכבים - פסול!**

תירוץ: ההיא ר"א היא, דאמר: עדי מסירה כרתי, ובעינן כתיבה לשמה, והא ודאי

עובד כוכבים אדעתיה דנפשיה קעביד.

תירוץ 2: לפי רב נחמן יוצא שמשנתנו לפי ר' מאיר שאינו מצריך כתיבה לשמה

בעניין כתיבה לשמה לפי ר' מאיר: אמר רב נחמן, אומר היה ר"מ: אפי' מצאו באשפה, חתמו ונתנו לה - כשר. (ר' מאיר מצריך כתיבה לשמה אבל ר' אלעזר לא)

תירוץ	קושיות ממקורות תנאים נגד רב נחמן
לא, <u>חתימת עדים</u> .	וכתב לה - לשמה; מאי לאו כתיבת הגט!
אימא: שנחתם שלא לשום אשה - פסול.	כל גט שנכתב שלא לשום אשה - פסול!
<u>תירוץ 1:</u> לא, כשהוא חותמו לשמה - כאילו כותבו לשמה.	כשהוא כותבו - כאילו כותבו לשמה; מאי לאו כשהוא כותבו לתורף לשמה - כאילו כותבו לטופס לשמה!
<u>תירוץ 2:</u> הני מתניי מניי ר"א היא, דאמר: עדי מסירה כרתי.	

תירוץ 3 (למשנתנו): ורב יהודה אמר שמואל: והוא ששייר מקום התורף; וכן א"ר חגא משמיה דעולא: והוא ששייר מקום התורף, ור"א היא.

דעה חולקת: ורבי זריקא אמר רבי יוחנן: אינה תורה.

הסבר הדעה החולקת: אמר רבי אבא: כאן הודיעך שאין כח לשמה, ור"מ היא,

דאמר: עדי חתימה כרתי.

קושי: והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: ר"א היא!

תירוץ: אמוראי נינהו ואלביא דר' יוחנן.

סיכום: הכל כשרין לכתוב את הגט, אפי' חרש, שוטה וקטן - והא לאו בני דיעה נינהו!

רב יהודה אמר שמואל	רב נחמן	רב הונא
והוא ששייר מקום התורף כרבי אלעזר	לפי ר' מאיר שלא צריך כתיבה לשמה	הוא שהיה גדול עומד על גביו (כרבי אלעזר או אולי כרבי מאיר לפי תוספות שצריך כתיבה לשמה דרבנן)

משנה.

הכל כשרין להביא את הגט,

חרץ מחרש, שוטה, וקטן, וסומא, ועובד כוכבים.

אבל פקח ונתחרש וחזר ונתפקח, פתוח ונסתמא וחזר ונתפתח, שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה - כשר	קיבל הקטן והגדיל, חרש ונתפקח, סומא ונתפתח, שוטה ונשתפה, עובד כוכבים ונתגייר - פסול
---	---

זה הכלל: כל שתחילתו וסופו בדעת - כשר.

קושי: בשלמא חרש, שוטה וקטן - דלאו בני דיעה נינהו, עובד כוכבים - נמי דלאו בר היתירא הוא, אלא סומא אמאי לא?

תירוץ 1: אמר רב ששת: לפי שאינו יודע ממי נוטלו ולמי נותנו.

קושי: מתקיף לה רב יוסף: היאך סומא מותר באשתו? היאך בני אדם מותרים בנשותיהם

בלילה? אלא בטביעות עינא דקלא, הכא נמי בטביעות עינא דקלא!

תירוץ 2: אלא א"ר יוסף: הכא בחוצה לארץ עסקינן, דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם, ולא מצי למימר.

קושי: א"ל אביי: אלא מעתה, פתוח ונסתמא דמצי אמר - הכי נמי דכשר, והא קתני:

פתוח ונסתמא וחזר ונתפתח - כשר; חזר ונתפתח - אין, לא חזר ונתפתח - לא!

תירוץ: ה"ה דאף על גב דלא חזר ונתפתח, ואידי דקתני **שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה**, טעמא דחזר ונשתפה, הא לא חזר ונשתפה - לא, תנא נמי **פתוח ונסתמא וחזר ונתפתח** **חיזוק לתירוץ:** אמר רב אשי: דיקא נמי, דקתני **זה הכלל: כל שתחילתו וסופו בדעת - כשר**, ולא קתני כל שתחילתו וסופו בכשרות - כשר, ש"מ.

שאלה: בעו מיניה מרבי אמי: עבד, מהו שיעשה שליח לקבל גט אשה מיד בעלה?
תשובה 1: אמר להו: מדקא פסיל ליה לעובד כוכבים, מכלל דעבד כשר.

תשובה 2: אמר רב אסי אמר רבי יוחנן: אין העבד נעשה שליח לקבל גט לאשה מיד בעלה, לפי שאינו בתורת גיטין וקדושין.

קושי: מתקיף לה ר' אלעזר: טעמא במילתא דליתיה, הא במילתא דאיתיה - כשר, והא עובד כוכבים והא כותני דאיתנהו בתורת תרומה דנפשיהו, דתנן: **העובד כוכבים והכותני שתרומו משלהם - תרומתם תרומה**, ותנן: **עובד כוכבים שתרם של ישראל אפי' ברשות - אין תרומתו תרומה**, מאי טעמא? לאו משום דכתיב: (אתם) **אתם, מה אתם ישראל**, אף שלוחכם ישראל!

תירוץ: אמרי דבי ר' ינאי: לא, מה אתם בני ברית, אף שלוחכם בני ברית.

עוד באותו עניין: אמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן: אין העבד נעשה שליח לקבל גט אשה מיד בעלה, לפי שאינו בתורת גיטין וקדושין, ואף על פי ששנינו: הרי את שפחה וולדך בן חורין, אם היתה עוברת - זכתה לו.

שאלה על סוף דבריו: מאי "אם היתה עוברת זכתה לו?"

תשובה: כי אתא רב שמואל בר יהודה אמר, ר' יוחנן תרתי אמר: נראים דברים שהעבד מקבל גט לחבירו מיד רבו של חבירו, אבל לא מיד רבו שלו, ואם לחשך אדם לומר: זו הלכה שנויה אם היתה עוברת - זכתה לו! אמור לו: שני גדולי הדור פירשו את הדבר, ר' זירא ור' שמואל בר רב יצחק, חד אמר: הא מני? רבי היא, דאמר: **המשחרר חצי עבדו - קנה**; וחד אמר: מאי טעמא דרבי בהא? קסבר: עובר ירך אמו הוא, ונעשה כמי שהקנה לה אחד מאבריה.

משנה. אף הנשים שאינן נאמנות לומר מת בעלה, נאמנות להביא את גיטה: **תמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה.**
מה בין גט למיתה? **שהכתב מוכיח.**
האשה עצמה מביאה את גיטה, **ובלבד שהיא צריכה לומר בפני נכתב ובפני נחתם.**

ברייתא	משנה	
אין נאמנות להביא גיטה	נאמנות להביא את גיטה	הנשים שאינן נאמנות לומר מת בעלה
כאן בחו"ל - בחו"ל דאדיבורה דידה קא סמכינן - לא מהימנא	כאן בארץ - בארץ דלאו אדיבורה דידה קא סמכינן - מהימנא	רב יוסף
בארץ דאי בעל מערער משגחינן ביה, דאיכא למימר לקלקולא קא מיכוונה - לא מהימנא	בחוצה לארץ דאי אתי בעל מערער לא משגחינן ביה - מהימנא.	אביי

